TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 30.10.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	**Plan ve Bütçe**
Tarih: **2-11-2026**	Esas No:**2/3996**

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIGI
30 Ekim 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
30 Ekim 2026
No: 1973060

GENEL GEREKÇE

Türkiye'de son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı ortamında, kamu görevlileri ile kamu emeklileri arasındaki gelir adaleti ve ücret dengesi benzeri görülmemiş bir biçimde bozulmuştur. 14/7/2023 tarihli ve 7456 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 40'ıncı madde kapsamında, çalışan kamu görevlilerine her ay (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarda seyyanen "ilave ödeme" verilmeye başlanmıştır. Ancak bu ödemenin yalnızca görevdeki memurlara yapılması ve emekli aylığı hesabına dahil edilmemesi, kamu hizmetine yıllarını vermiş 2,5 milyonu aşkın memur emeklisini derin bir yoksulluğa ve mağduriyete mahkûm etmiştir.

Cumhuriyet tarihimiz boyunca çalışan memur maaşı ile emekli memur aylığı arasındaki bağ korunmuş; emekli olan bir kamu görevlisi çalışırken aldığı maaşın yaklaşık yüzde 70 ila 75'i düzeyinde bir emekli aylığı almıştır. Ancak seyyanen ilave ödemenin emeklilere yansıtılmaması nedeniyle bu oran yüzde 40'lar seviyesine kadar gerilemiş; aynı unvandan emekli olan bir kamu görevlisi, görevdeki meslektaşının maaşının yarısını dahi alamaz hale gelmiştir. Bu durum, kamu personel rejiminin temel dayanaklarından olan kariyer ve liyakat sistemini, kıdemin değerini ve devlete sadakat ilkesini temelden sarsmıştır.

Anayasamızın 2'nci maddesinde düzenlenen sosyal hukuk devleti ilkesi ve 55'inci maddesinde güvence altına alınan "ücrette adaletin sağlanması" ilkesi, devlete ömrünü adamış emeklilerimizin insan onuruna yaraşır bir yaşam standardına kavuşturulmasını zorunlu kılar. 26 Ekim 2026 tarihi itibarıyla TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda başlayan 2027 yılı bütçe görüşmeleri sürecinde, memur emeklilerimizin bu haklı ve ertelenemez feryadına parlamentonun sessiz kalması kabul edilemez.

Bu Kanun Teklifi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 40'ıncı maddesinde değişiklik yapılarak; görevdeki kamu personeline ödenen (15.965) gösterge rakamı karşılığı seyyanen ilave ödemenin, 5434 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında emeklilik, malullük ve vazife malullüğü aylığı alan tüm memur emeklilerine de her ay damga vergisi hariç hiçbir kesintiye tabi tutulmaksızın aynen ödenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 40 ıncı maddesine eklenen fıkrayla; çalışan kamu görevlilerine ödenen (15.965) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan ilave ödeme tutarının, 5434 sayılı mülga Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki emekli, malul, vazife malulü, dul ve yetimlere de aylık bağlama oranları dikkate alınarak her ay ödenmesi, bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılamayacağı ve giderin Hazinece karşılanacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 2- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici maddeyle; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemler için geriye dönük fark ödemesi talep edilemeyeceği, ödemelerin Kanunun yürürlüğe girdiği ayı takip eden ilk maaş ödeme döneminden itibaren başlatılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 40 ıncı maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı mülga Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında emeklilik, malullük ve vazife malullüğü aylığı alanlara, birinci fıkrada belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme her ay aylıklarıyla birlikte ödenir. Dul ve yetim aylığı alanlara bu ödeme, aylık bağlama oranları nispetinde hisselendirilir. Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilerek genel bütçeden karşılanır."

MADDE 2- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 46- Ek 40 ıncı maddeye bu Kanunla eklenen ikinci fıkra hükmü, bu Kanunun yayımı tarihini takip eden ilk ay başından itibaren uygulanır. Bu tarihten önceki dönemler için herhangi bir geçmişe dönük ödeme veya fark talep edilemez."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.